

CRÒNICA LEGISLATIVA DE GALÍCIA

2n. semestre de 2012

Alba Nogueira López*

Galicia: o esmorecemento lingüístico continúa

1 Introducción

A lánguida existencia da acción en materia de lingua do goberno galego continúa neste semestre. Un periodo coincidente coa fin do mandato parlamentar e as eleccións autonómicas de finais de 2012 no que o pouco impulso lexislativo e un reducidísimo abano de iniciativas que se poidan salientar na actividade gubernamental son a síntese.

No plano xudicial só cabe mencionar unha sentenza de xeito anecdótico sobre os servizos *mínimos en caso de folga nos medios públicos de comunicación* ao ser estes garantes da existencia de información en lingua galega.

Pouco, en definitiva, nunha *tónica* que xa se vai facendo familiar.

2 Leis e regulamentos autonómicos: A Lei de xuventude, novamente os colexios profesionais e un fallido Decreto de toponimia

A Lei 6/2012, do 19 de xuño, de xuventude de Galicia ([DOG de 20 de xullo](#), acolle varias referencias á lingua galega tanto como lingua vehicular da Administración autonómica nas relacións coa xuventude, como sobre a garantía dos dereitos lingüísticos dos usuarios de servizos á xuventude ou sobre a promoción do seu uso no sector xuvenil.

Dentro dos “Principios reitores” que enuncia o artigo 3 da lei figura como compoñente do principio de igualdade a promoción da lingua galega nunha confusa mestura co risco de exclusión social, o xénero e os desequilibrios territoriais.

“e) Igualdade: este principio supón unha constante preocupación cara á efectiva corrección das desigualdades, con especial atención ás desigualdades por razón de sexo, ás situacións de risco de exclusión social e marxinalidade e á promoción da lingua galega como garantía de equilibrio de oportunidades no uso das dúas linguas oficiais, así *como* ás desigualdades que sexan consecuencia

* Alba Nogueira López, prof. titular de Dereito Administrativo, Universidade de Santiago de Compostela

Citación recomendada: NOGUEIRA LÓPEZ, Alba. «Crònica legislativa de Galicia. Segundo semestre de 2012», *Revista de Llingua i Dret*, núm. 60, 2013, p.191-194. DOI: [10.2436/20.8030.02.39](https://doi.org/10.2436/20.8030.02.39)

dos desequilibrios territoriais existentes en Galicia”.

Ademáis explicitábase que a Xunta de Galicia ha de empregar o galego nas actividades dirixidas á mocidade e promover o seu uso nas entidades que operan neste sector.

Artigo 16. Xuventude e dinamización lingüística

1. A Xunta de Galicia empregará a lingua galega nas accións dirixidas á mocidade e fomentará o funcionamento en galego das asociacións, colectivos e entidades públicas e privadas relacionadas coa xuventude, no marco da Lei 3/1983, do 15 de xuño, de normalización lingüística de Galicia

Recóllese no amplo listado de competencias que lle corresponden á administración autonómica en materia de xuventude “art.33. o) A dinamización da lingua galega nas actuacións dirixidas á mocidade”. Este mandato esténdese tamén ás administracións locais no artigo 34 da mesma lei.

Nos servizos á xuventude (educación non formal, instalacións xuvenís...) contéplase unha remisión ao previsto na Lei 1/2010 que establecía unha garantía de atención en lingua galega aos usuarios de servizos.

Artigo 18. Dos servizos á xuventude

3. As entidades que presten servizos á xuventude atenderán ao uso da lingua galega de acordo coa Lei 1/2010, do 11 de febreiro, de modificación de diversas leis de Galicia para a súa adaptación á *Directiva 2006/123/CE do Parlamento europeo e do Consello*, do 12 de decembro de 2006, relativa aos servizos no mercado interior.

A Orde do 8 de novembro de 2012 pola que se aproban os estatutos do Colexio Oficial de Veterinarios da Coruña ([DOG de 30 novembro](#)), segue a dinámica que desde hai uns anos manteñen a maioría dos estatutos de colexios profesionais aprobados. Inclúese unha mención ao fomento da lingua galega como unha das funcións do colexio entre os seus asociados.

Artigo 4. Funcións

u) *Fomentar o uso da lingua galega entre os colexiados e nos ámbitos institucionais e sociais en que se exerce a profesión.*

Tamén neste semestre anunciouse e someteuse a alegacións o borrador para un novo Decreto que regularía o uso dos topónimos. Este proxecto buscaría extender o uso correcto dos topónimos na versión en galego oficial a ámbitos privados (negocios, parques eólicos, rexistros mineiros etc.). Non obstante semella que a campaña contraria desenvolvida desde organización pro-monolingüismo castelán en contra deste proxecto paralizou a súa aprobación xa que nos meses vindeiros non foi publicado no diario oficial (http://ccaa.elpais.com/ccaa/2012/07/16/galicia/1342465241_864802.html).

3 Disposicións xerais de carácter organizativo: Organización en materia de cultura, disposicións estilísticas para as publicacións oficiais e institucionais e unha formación dirixida aos entes locais sen rastro do galego

O Decreto 150/2012, do 12 de xullo, polo que se aproba o Estatuto da Axencia Galega das Industrias Culturais ([DOG de 16 de xullo](#)), acomete unha reestruturación fundamentalmente dos organismos adicados ás artes escénicas e musicais colocándoos baixo o paraugas dunha nova Axencia. AGADIC ocupárase de impulsar as denominadas industrias culturais tanto pola *vía de* xestionar os programas de axudas dependentes da comunidade autónoma como pola *vía de* xestionar os centros existentes que se integran nela (Centro de Arte Dramático, Centro Coreográfico). Non obstante este aparente pulo organizativo contrasta coa fortísima redución orzamentaria nesta área e as queixas do sector en canto a impagos de axudas de anos precedentes.

Artigo 7. Obxecto

1. A Agadic ten por obxecto, no ámbito do fomento da cultura galega e do apoio á creación e innovación cultural, impulsar e consolidar o tecido empresarial no sector cultural galego, cooperando na chegada de factores produtivos, no fomento da oferta de bens e servizos e na asignación de ingresos suficientes e estables.

Entre as fins do AGADIC está a promoción da cultura e “sobre todo” a normalización e impulso da lingua galega polo que as axudas deberían contemplar claramente condicionados lingüísticos de acordo con estas previsións.

Artigo 8. Fins

Son fins da Agadic:

a) Garantir o progreso da cultura galega e, sobre todo, a normalización e o impulso do idioma galego como medio para protexer e fomentar a identidade cultural de Galicia, o desenvolvemento social, o crecemento económico e o diálogo intercultural en condicións de igualdade e respecto con identidades diferentes nun contexto globalizado.

A Resolución do 4 de xullo de 2012, da Secretaría Xeral Técnica da Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza, pola que se dá publicidade ao Manual de estilo do Diario Oficial de Galicia e outras publicacións institucionais ([DOG de 13 de xullo](#)), informa da publicación deste manual que rexe os usos estilísticos e lingüísticos da Xunta de Galicia nas publicacións institucionais e oficiais. O texto completo, con fragmentos en construción pode consultarse [na web da Xunta de Galicia](#). Ten especial interese o primeiro apartado que fixa as pautas do uso das linguas oficiais no Diario Oficial de Galicia e o apartado adicado á toponimia. Dentro do respecto ás normas existentes, dobre oficialidade e validez de ambas linguas xunto co de versión oficial só en galego da toponimia, o texto aprobado establece os criterios normativos e estilísticos da lingua nas publicacións oficiais e institucionais, especialmente en cuestións nas que pode haber controversia ou varias solucións admisíbeis.

A Resolución do 4 de xullo de 2012, pola que se convocan determinadas accións formativas dirixidas ao persoal ao servizo das administracións locais de Galicia para o ano 2012 ao abeiro do Plan interadministrativo de formación continua da Fegamp para o ano 2012 no marco dun convenio de colaboración entre a Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza, a Federación Galega de Municipios e Provincias e a Escola Galega de Administración Pública para o desenvolvemento de actividades de formación, divulgación e investigación, asinado o 25 de maio de 2012, é moi significativa do contexto no que se atopa a lingua nas administracións públicas. Ningún dos vintecinco cursos convocados, que abarcan do urbanismo ás redes sociais e da contratación pública ao protocolo, contempla accións formativas para os [entes locais en materia de lingua ou usos lingüísticos](#).

A Orde do 7 de agosto de 2012 pola que se convocan, con carácter gratuíto, cursos de linguaxe administrativa galega e cursos preparatorios para os certificados de lingua galega, Celga, que se realizarán nos períodos e nas escolas oficiais de idiomas de Galicia que se indican ([DOG de 22 de agosto](#)), fai a convocatoria para o ano 2012 dos cursos de capacitación da lingua galega.

4 Sentenzas: a lingua galega como excusa para defender servizos mínimos desproporcionados nos medios públicos ante unha folga

De xeito anecdótico compre traer a Sentenza do Tribunal Superior de Xustiza de Galicia 9931/2012, de 5 de decembro de 2012, polo que se recorren pola *vía de protección dos dereitos fundamentais* a orde de fixación de servizos mínimos para a *Compañía de Radio Televisión galega* con motivo dunha folga. O sindicato recorrente, CCOO, ve estimada a súa pretensión de declaración destes servizos como desproporcionados e

non motivados por conculcar o dereito fundamental á folga. Tan só cabe mencionar que entre os motivos que aduce o letrado da Xunta de Galicia neste asunto, xunto co de constituir este un servizo esencial, é que “garantiza el derecho a información en lengua gallega”.